FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT PHILIPPE LÉGER

fremsat den 17. februar 2000 *

1. For Nederlandenes Raad van State er der indbragt en sag vedrørende de nederlandske bestemmelser om fastsættelse af datoen for den første godkendelse af motorkøretøjer til færdsel på offentlig vej.

Raad van State ønsker med den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse Domstolens fortolkning af to rækker spørgsmål. Retten ønsker nærmere bestemt oplyst, om:

a) bestemmelser som dem, der anfægtes i hovedsagen, udgør en teknisk forskrift, der er undergivet den meddelelsespligt, der er fastsat i direktiv 83/189/EØF [1], som ændret ved direktiv 88/182/EØF [2] (herefter »direktiv 83/189«)

b) EF-traktatens artikel 30 og 36 (efter ændring nu artikel 28 EF og 30 EF) skal fortolkes således, at de er til hinder for nationale bestemmelser om fastsættelse af datoen for den første godkendelse af motorkøretøjer.

Indledningsvis ønsker Raad van State dog tillige oplyst, hvilken version af direktiv 83/189 der skulle anvendes på det for hovedsagen relevante tidspunkt.

I — De relevante retsforskrifter

Direktiv 83/189

2. Formålet med direktiv 83/189 er gennem en forebyggende kontrol at beskytte de frie varebevægelser [3]. Med henblik herpå indfører direktivet en procedure, hvorefter medlemsstaterne skal meddele Kommissio-

* — Originalsprog: fransk.

1 — Rådets direktiv af 28.3.1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (EFT L 109, s. 8).

2 — Rådets direktiv af 22.3.1988 (EFT L 81, s. 75).

3 — Jf. bl.a. dom af 20.3.1997, sag C-13/96, Bic Benelux, Sml. I, s. 1753, præmis 19.

nen deres planer vedrørende tekniske forskrifter, før disse vedtages [4].

3. Artikel 1 i direktiv 83/189 indeholder følgende bestemmelser:

»I dette direktiv forstås ved

1) 'tekniske specifikationer', en specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt, som f.eks. kvalitet, brugsegenskaber, sikkerhed, dimensioner, herunder terminologiske forskrifter for varen, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning eller etikettering...

5) 'teknisk forskrift', tekniske specifikationer, herunder de administrative bestemmelser, der gælder herfor, som retligt eller faktisk skal overholdes, for at et produkt kan markedsføres eller anvendes i en medlemsstat eller i en væsentlig del af denne stat, bortset fra de specifikationer, som de lokale myndigheder fastsætter

6) 'udkast til teknisk forskrift', teksten til en teknisk specifikation, herunder de administrative bestemmelser, der er udarbejdet med henblik på at vedtage den eller senere at lade den vedtage som en teknisk forskrift...

7) 'produkt', alle produkter, der fremstilles industrielt, og alle landbrugsprodukter.«

4. Ifølge artikel 8 og 9 i direktiv 83/189 skal medlemsstaterne dels sende Kommissionen udkast til de tekniske forskrifter, som henhører under direktivets anvendelsesområde, dels i visse tilfælde udsætte vedtagelsen af disse udkast i flere måneder for at give Kommissionen mulighed for enten at fastslå, om de er i overensstemmelse med fællesskabsretten, eller at fremsætte forslag om eller udstede et direktiv på området.

5. I artikel 10 i direktiv 83/189 hedder det: »Artikel 8 og 9 finder ikke anvendelse, når medlemsstaterne opfylder deres forpligtelser, der følger af EF-direktiver og -forordninger ...«

4 — Jf. tredje betragtning til direktiv 83/189.

6. I dom af 30. april 1996, CIA Security International [5] har Domstolen fortolket direktiv 83/189 således, at en tilsidesættelse af den meddelelsespligt, der er fastsat i direktivets artikel 8 og 9, medfører, at de pågældende tekniske forskrifter ikke kan bringes i anvendelse, således at de følgelig ikke kan gøres gældende over for borgerne. Domstolen fastslog på dette grundlag, at borgerne kan påberåbe sig bestemmelserne i artikel 8 og 9 i direktiv 83/189 for en national ret, og at det påhviler denne at afslå at anvende en national teknisk forskrift, der ikke er blevet meddelt i overensstemmelse med direktivet.

7. Den 23. marts 1994 udstedte Europa-Parlamentet og Rådet direktiv 94/10/EF om anden væsentlige ændring af direktiv 83/189 [6].

8. I 12. betragtning til direktivet hedder det, at »gennemførelsen af direktiv 83/189/EØF har vist, at der er behov for at klarlægge begrebet 'teknisk forskrift', som faktisk skal overholdes«. Endvidere hedder det i 14. betragtning: »Erfaringerne med anvendelsen i praksis af direktiv 83/189/EØF har også vist, at det er hensigtsmæssigt at klarlægge eller præcisere en række definitioner, procedureregler eller forpligtelser for medlemsstaterne i medfør af nævnte direktiv...«

9. Artikel 1 i direktiv 94/10 indeholder følgende nye definitioner:

»2) 'teknisk specifikation', en specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt, som f.eks. kvalitet, brugsegenskaber, sikkerhed, dimensioner, herunder forskrifter for varen vedrørende handelsmæssig betegnelse, terminologi, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning eller etikettering samt procedurer for overensstemmelsesvurdering

...

3) 'andet krav', et krav, der ikke er en teknisk specifikation, og som pålægges et produkt af bl.a. forbruger- eller miljøbeskyttelseshensyn, og som vedrører produktets livscyklus efter markedsføring, såsom betingelser for anvendelse, genanvendelse, genbrug eller bortskaffelse, når disse betingelser kan influere betydeligt på sammensætningen af produktet, dets natur eller afsætningen af det.

...

5 — Sag C-194/94, Sml. I, s. 2201, præmis 54.
6 — EFT L 100, s. 30.

9) 'teknisk forskrift', en teknisk specifikation eller et andet krav, herunder de administrative bestemmelser, der gælder herfor, som retligt eller faktisk skal overholdes, for at et produkt kan markedsføres eller anvendes i en medlemsstat eller i en væsentlig del af denne stat, samt medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende forbud mod fremstilling, import, markedsføring eller anvendelse af et produkt, jf. dog artikel 10.«

10. I henhold til artikel 2 i direktiv 94/10 skulle medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet inden den 1. juli 1995.

De nationale bestemmelser [7]

11. Wegenverkeerswet 1994 (færdselsloven) udgør grundlaget for de nederlandske bestemmelser på færdselsområdet. Der er ved loven oprettet et offentligt organ, Dienst Wegverkeer (færdselskontoret, herefter »DW«), som har til opgave at udstede registreringsnumre og -attester for motorkøretøjer i Nederlandene.

12. De nederlandske registreringsattester består af tre dele. I del II anføres den person, i hvis navn køretøjet er registreret. Del III indeholder registreringsnummeret, en sammenfatning af de tekniske data for køretøjet samt angivelse af, hvor længe registreringsattesten er gyldig. Del I indeholder detaljerede tekniske oplysninger om køretøjet samt en rubrik med overskriften »Særlige omstændigheder«, som angiver datoen for den første godkendelse af motorkøretøjet, dvs. datoen for dets første godkendelse til færdsel på offentlig vej [8].

13. Bestemmelserne vedrørende fastlæggelsen af datoen for den første godkendelse af motorkøretøjet til færdsel på offentlig vej er indeholdt i Regeling houdende vaststelling van regels omtrent de wijze waarop de datum van eerste toelating tot de openbare weg op het kentekenbewijs, dan wel het registratiebewijs van een voertuig wordt bepaald (bekendtgørelse om fastsættelse af regler for den måde, hvorpå datoen for den første godkendelse på registreringsattesten for et motorkøretøj fastsættes, herefter »den omtvistede bekendtgørelse«). Bekendtgørelsen blev udstedt af den nederlandske minister for transport og offentlige

7 — Min redegørelse for de nationale bestemmelser bygger på den franske oversættelse af forelæggelseskendelsen (s. 4 og 5), den nederlandske regerings indlæg (punkt 3, 4 og 30-52) samt Kommissionens indlæg (punkt 15-29).

8 — I artikel 10.1, stk. 1, i Voertuigreglement 1994 (nederlandsk bekendtgørelse til gennemførelse af Wegenverkeerswet) er det bestemt, at datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj skal forstås som datoen for den første godkendelse af motorkøretøjet til færdsel på offentlig vej.

arbejder den 9. december 1994, og den trådte i kraft den 1. januar 1995.

14. Ved fastlæggelsen af datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj til færdsel på offentlig vej sondres der i den omtvistede bekendtgørelse [9] mellem tre tilfælde.

15. Det *første tilfælde* vedrører motorkøretøjer, som aldrig har været registreret i Nederlandene eller i udlandet. Med hensyn til disse motorkøretøjer bestemmes det i den omtvistede bekendtgørelses artikel 3, at DW skal undersøge, om motorkøretøjet fremviser »tydelige spor af brug«.

Fremviser motorkøretøjet tydelige spor af brug, fastsætter DW af egen drift produktionsdatoen som datoen for den første godkendelse af motorkøretøjet til færdsel på offentlig vej [10].

Er der derimod ikke tydelige spor af brug, er DW bemyndiget til at udstede en »blanko«-registreringsattest. Herved forstås en attest, der som dato for den første godkendelse af motorkøretøjet til færdsel på offentlig vej angiver datoen for udstedelsen af den nederlandske registreringsattest. Det er dog en forudsætning for udstedelsen af en sådan attest, at den person, der ansøger om registrering, fremlægger et officielt dokument, der attesterer, at motorkøretøjet ikke har været registreret tidligere [11].

16. Det *andet tilfælde* vedrører motorkøretøjer, som allerede tidligere har været registreret i Nederlandene. For dette tilfælde bestemmes det i den omtvistede bekendtgørelses artikel 2, at oplysningerne fra den gamle nederlandske registreringsattest skal overføres til den nye registreringsattest. Datoen for den første godkendelse af motorkøretøjet til færdsel på offentlig vej er i dette tilfælde den dato, der er angivet i den gamle nederlandske registreringsattest.

17. Endelig vedrører det *tredje tilfælde* motorkøretøjer, som allerede tidligere har været registreret uden for Nederlandene. For dette tilfælde bestemmes det i den omtvistede bekendtgørelses artikel 4, at DW skal undersøge, om motorkøretøjet fremviser »tydelige spor af brug«.

9 — Min fremstilling støttes på artikel 2-8 i den omtvistede bekendtgørelse (jf. i denne forbindelse s. 4 og 5 i den franske oversættelse af forelæggelseskendelsen, punkt 44 og 45 i den nederlandske regerings indlæg og punkt 22-28 i Kommissionens indlæg).

10 — Ifølge den omtvistede bekendtgørelses artikel 8 kan den person, der søger om registrering, føre modbevis på grundlag af dokumenter, der er opført på en udtømmende liste.

11 — I den omtvistede bekendtgørelses artikel 3, stk. 4, er det bestemt, at DW, hvis der ikke foreligger et sådant dokument, forhører sig hos de kompetente myndigheder i de øvrige medlemsstater. Konstaterer DW, at motorkøretøjet tidligere har været registreret i udlandet, fastsættes datoen for den første godkendelse af motorkøretøjet til færdsel på offentlig vej som datoen for udstedelsen af den udenlandske registreringsattest. Giver undersøgelsen derimod intet resultat, er DW bemyndiget til at udstede en »blanko«-registreringsattest.

Er der ikke tydelige spor af brug, er DW bemyndiget til at udstede en »blanko«-registreringsattest. For at opnå en sådan attest skal ansøgeren fremlægge to typer dokumenter:

a) en udenlandsk registreringsattest udstedt højst to dage tidligere, og

b) en original købsfaktura, hvorpå er anført: motorkøretøjets kilometerstand, der skal være under 2 500 km, samt en erklæring fra sælgeren om, at køretøjet er nyt og ubrugt.

Hvis motorkøretøjet derimod fremviser tydelige spor af brug, eller hvis det har været registreret i udlandet i mere end to dage, udsteder DW en registreringsattest, der som dato for første godkendelse af motorkøretøjet til færdsel på offentlig vej angiver datoen for den første godkendelse i udlandet som angivet i den udenlandske registreringsattest.

II — De faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

18. Autohaus Werner Pelster GmbH (herefter »Autohaus Werner«), Gronau (Tyskland), indgår i det officielle forhandlernet for Bayerische Motorenwerke AG (herefter »BMW«).

19. Den 6. august 1996 lod selskabet en personbil af mærket BMW registrere i Tyskland. De kompetente myndigheder udstedte en registreringsattest lydende på navnet Autohaus Werner, således at motorkøretøjet blev godkendt til færdsel på offentlig vej i Tyskland.

20. Den 13. august 1996 købte Snellers Auto's BV (herefter »Snellers«), som er en nederlandsk parallelimportør, motorkøretøjet af Autohaus Werner. Ifølge fakturaen var der tale om et nyt motorkøretøj, og motorkøretøjets kilometerstand var angivet til 800 km. Samme dag blev den tyske registrering ophævet.

21. Den 14. august 1996 afhentede Snellers motorkøretøjet i Gronau og indførte det til Nederlandene. Den 15. august 1996 fremstillede Snellers motorkøretøjet til syn i synshallen i Lichtenvoorde (Nederlandene) og anmeldte det til registrering i Nederlandene.

22. Den 10. januar 1997 udstedte DW i Zoetermeer en registreringsattest, hvori der som dato for motorkøretøjets første godkendelse til færdsel på offentlig vej var anført den 6. august 1996. I rubrikken »Særlige omstændigheder« i del I af registreringsattesten var anført: »Dato for første godkendelse 060896«.

DW begrundede sin afgørelse med, at motorkøretøjet havde været registreret uden for Nederlandene i mere end to dage. I henhold til den omtvistede bekendtgørelses artikel 4 og 5 kunne DW derfor ikke udstede en »blanko«-registreringsattest, men skulle fastsætte datoen for motorkøretøjets første godkendelse til færdsel på offentlig vej til datoen for den første godkendelse i Tyskland.

23. Snellers var af den opfattelse, at DW's afgørelse ville medføre en lavere videresalgspris for motorkøretøjet. På datoen for udstedelsen af den nederlandske registreringsattest den 10. januar 1997 blev motorkøretøjet nemlig på grund af anmærkningen »dato for første godkendelse 060896« anset for at hidrøre fra produktionsåret 1996. Hvis DW derimod havde udstedt en »blanko«-registreringsattest, havde motorkøretøjet på samme dato kunnet anses for at hidrøre fra produktionsåret 1997 [12].

24. Snellers indbragte derfor DW's afgørelse for Arrondissementsrechtbank, Almelo. Den 3. april 1997 ophævede præsidenten for Arrondissementsrechtbank den anfægtede afgørelse. DW appellerede imidlertid denne kendelse til den forelæggende ret.

25. Under hovedsagen har Snellers fremført to rækker argumenter. For det første har Snellers gjort gældende, at den omtvistede bekendtgørelse er en teknisk forskrift, der ikke er blevet meddelt Kommissionen i overensstemmelse med direktiv 83/189. Bekendtgørelsen kan derfor ikke gøres gældende over for Snellers, jf. Domstolens dom i sagen CIA Security International. For det andet finder Snellers den omtvistede bekendtgørelse uforenelig med traktatens artikel 30 og 36, fordi den udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion, som ikke kan begrundes i hensynet til beskyttelsen af miljøet eller færdselssikkerheden.

26. I forelæggelseskendelsen [13] har Raad van State oplyst, at den omtvistede bekendtgørelse ikke var blevet anmeldt til Kommissionen i overensstemmelse med direktiv 83/189.

12 — Jf. punkt 6-11 i Snellers' indlæg.

13 — S. 12 i den danske oversættelse.

III — De præjudicielle spørgsmål

27. På denne baggrund har Raad van State udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal der ved anvendelsen af direktiv 83/189/EØF — som ændret ved direktiv 88/182/EØF — på nationale bestemmelser, der er udstedt den 9. december 1994, også tages hensyn til de ændringer, som er foretaget efter denne dato ved direktiv 94/10/EF, når bl.a. henses til de i betragtningerne til dette direktiv anvendte formuleringer?

2) Såfremt spørgsmål 1 besvares *bekræftende*: Falder bestemmelser som [den omtvistede bekendtgørelse] inden for anvendelsesområdet for direktiv 83/189/EØF, som ændret ved direktiv 88/182/EØF og direktiv 94/10/EF?

3) Såfremt spørgsmål 1 besvares *benægtende*:

a) Skal udtrykket 'tekniske specifikationer' i artikel 1, nr. 1, i direktiv 83/189/EØF — som ændret ved direktiv 88/182/EØF — fortolkes således, at også bestemmelser som [den omtvistede bekendtgørelse] falder ind under dette udtryk?

b) I benægtende fald, falder sådanne bestemmelser ind under artikel 1, nr. 5, i det således ændrede direktiv ('teknisk forskrift')?

4) Er der tale om en i henhold til EF-traktatens artikel 30 forbudt foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion, såfremt nationale bestemmelser om udstedelse af blanko-registreringsattester, der ikke formelt sondrer mellem officielle importører og parallelimportører, faktisk gør det vanskeligere for parallelimportører at levere biler med en blanko-registreringsattest, fordi de kun kan skaffe sig registrerede biler fra udlandet, og såfremt disse bestemmelser bl.a. gør udstedelse af en blanko-registreringsattest betinget af,

at den pågældende bil, der er importeret fra en anden medlemsstat, ikke har været registreret i mere end to dage i denne medlemsstat?

5) Såfremt spørgsmål 4 besvares *bekræftende*, er bestemmelser som [den omtvistede bekendtgørelse] da berettiget af hensynet til færdselssikkerheden og/eller beskyttelsen af miljøet, navnlig på grund af bestemmelsernes forbindelse med de krav, der må stilles til bilen, og fastsættelsen af begyndelsesdatoen for et almindeligt periodisk lovpligtigt syn?

6) Såfremt spørgsmål 5 besvares *bekræftende*, skal en sådan handelshindring da anses for at stå i rimeligt forhold til det formål, der tilstræbes med de nationale bestemmelser om udstedelse af blanko-registreringsattester, når disse bestemmelser ikke tillader noget bevis for, at bilen er ny; er det af betydning for besvarelsen af dette spørgsmål, at en parallelimportør kan aftale med sin leverandør i en anden medlemsstat, at denne leverandør efter udstedelse af den udenlandske registreringsattest skal ansøge om udsættelse af den således meddelte godkendelse og skal lade denne udsættelse ophæve, når parallelimportøren ansøger om registrering i importlandet?«

IV — Besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål

Første spørgsmål

28. Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om vurderingen af, om nationale bestemmelser, som er udstedt den 9. december 1994, udgør en teknisk forskrift, der er undergivet den meddelelsespligt, som er fastsat i direktiv 83/189, alene skal ske ved anvendelse af dette direktivs bestemmelser, eller om det er direktivets bestemmelser, som ændret ved direktiv 94/10, der skal anvendes.

29. Begrundelserne for det første spørgsmål er indlysende. Direktiv 94/10 blev udstedt den 23. marts 1994, men efter fast praksis blev der i direktivet fastsat en frist, ved hvis udløb medlemsstaterne skulle have sat de nødvendige bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet. Denne frist — der i almindelighed kaldes »gennemførelsesfristen« — udløb den 1. juli 1995.

Men i den foreliggende sag blev den omtvistede bekendtgørelse udstedt den 9. december 1994. Den blev således udstedt *efter* udstedelsen af direktiv 94/10, men *før* udløbet af gennemførelsesfristen.

Den forelæggende ret søger således oplyst, hvilken version af direktiv 83/189 der skal anvendes som grundlag for afgørelsen af, om den omtvistede bekendtgørelse er en teknisk forskrift, og om den i givet fald var undergivet meddelelsespligten i henhold til direktivet.

30. Svaret på det første præjudicielle spørgsmål synes at fremgå af to af EF-traktatens bestemmelser.

På den ene side er det i EF-traktatens artikel 189, stk. 3 (nu artikel 249, stk. 3, EF), bestemt: »Et direktiv er med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.«

Det følger af denne bestemmelse, at »de medlemsstater, som et direktiv rettes til, er forpligtede med hensyn til målet, som skal nås senest ved udløbet af den frist, der er fastsat i direktivet« [14].

For det andet hedder det i EF-traktatens artikel 191 (nu artikel 254 EF), at direktiver, der er rettet til alle medlemsstaterne, træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt, eller, hvis et sådant ikke er angivet, den tyvende dag efter offentliggørelsen. Andre direktiver får virkning fra den dato, hvor de meddeles de medlemsstater, de er rettet til [15].

31. Skematisk kan de nævnte bestemmelser samt selve direktivet anses for at pålægge medlemsstaterne to successive forpligtelser: først en »forpligtelse til at omsætte direktivet til national ret«, og derefter en »forpligtelse til at gennemføre« direktivet.

32. »Forpligtelsen til at omsætte direktivet til national ret« indebærer — efter den faste formulering — at medlemsstaterne udsteder alle de nødvendige love og administrative bestemmelser og sætter dem i kraft for at efterkomme direktivet inden for den fastsatte frist. Medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at det i direktivet foreskrevne resultat opnås inden udløbet af fristen for at omsætte direktivet til national ret. En sådan forpligtelse indebærer bl.a., at medlemsstaterne i deres nationale retsorden skal indarbejde direktivets »materielle« bestemmelser, dvs. alle direktivets bestemmelser bortset fra bestemmelserne vedrørende forpligtelsen til at omsætte direktivet til national ret og fristen herfor.

I henhold til traktatens artikel 191 begynder forpligtelsen til at omsætte direktivet til national ret for medlemsstaterne at løbe på

14 — Dom af 19.1.1982, sag 8/81, Becker, Sml. s. 53, præmis 18.

15 — Forud for ændringen ved traktaten om Den Europæiske Union var det i EØF-traktatens artikel 191 bestemt, at alle direktiver fik virkning på den dato, hvor de blev meddelt dem, de var rettet til.

datoen for direktivets ikrafttrædelse [16] — dvs. på den dato, hvor direktivet meddeles medlemsstaterne, på det i direktivet fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, den tyvende dag efter offentliggørelsen i *EF-Tidende*. I henhold til traktatens artikel 189, stk. 3, består forpligtelsen til at omsætte direktivet til national ret i hele tidsrummet indtil udløbet af den frist, der er fastsat i direktivet med henblik herpå.

I Inter-Environnement Wallonie-dommen har Domstolen i øvrigt af denne forpligtelse til at omsætte direktivet til national ret udledt, at der er visse grænser for medlemsstaternes lovgivningsmæssige frihed i perioden frem til udløbet af gennemførelsesfristen for EF-direktiver [17].

Domstolen udtalte, at »et direktiv har retsvirkning for den medlemsstat, det retter sig til, fra tidspunktet for dets [ikrafttrædelse]« [18], og den fastslog derefter, at »det følger af traktatens artikel 5, stk. 2, sammenholdt med artikel 189, stk. 3, samt af selve direktivet, at medlemsstaterne, mens fristen løber, skal afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af det i direktivet foreskrevne resultat i alvorlig fare« [19].

33. Hvad angår »gennemførelsesforpligtelsen« er der tale om en forpligtelse for medlemsstaterne til at virkeliggøre det i fællesskabsdirektivet foreskrevne resultat hvad angår *indhold* eller *formål*. Medlemsstaterne er i lighed med de kompetente myndigheder og de berørte personer forpligtet til at anvende og overholde direktivets materielle bestemmelser i de situationer, direktivet regulerer. Denne forpligtelse følger af de foranstaltninger, medlemsstaterne har truffet for at omsætte direktivet til national ret eller, hvis der ikke er truffet sådanne foranstaltninger, af den direkte virkning, som de relevante bestemmelser i det pågældende direktiv eventuelt kan have.

I henhold til traktatens artikel 189, stk. 3, begynder gennemførelsesforpligtelsen dog i princippet først at løbe fra udløbet af den i selve direktivet fastsatte frist for at omsætte direktivet til national ret [20].

I Becker-dommen har Domstolen fastslået, at det »... fremgår af denne bestemmelse [traktatens artikel 189, stk. 3], at de medlemsstater, som et direktiv rettes til, er forpligtede med hensyn til målet, som skal nås *senest ved udløbet af den frist, der er fastsat i direktivet*« [21].

16 — Jf. i denne retning generaladvokat Jacobs' forslag til afgørelse i sag C-129/96, Inter-Environnement Wallonie, dom af 18.12.1997, Sml. I, s. 7411, punkt 30. Nogle forfattere er imidlertid af den opfattelse, at forpligtelsen til at omsætte direktivet til national ret begynder at løbe på datoen for *udstedelsen* af direktivet: Jf. D. Tomasevic, »La situation des particuliers durant le délai de transposition des directives européennes« i *Journal des tribunaux de droit européen*, 1998, s. 184, punkt 12.

17 — Jf. også herom generaladvokat Mancini's forslag til afgørelse i sag 30/85, Teuling, dom af 11.6.1987, Sml. s. 2497, punkt 7.

18 — Inter-Environnement Wallonie-dommen, præmis 41.

19 — Samme dom, præmis 45.

20 — Undtagen hvis en medlemsstat har omsat direktivet til national ret *før* udløbet af fristen herfor. I så fald følger gennemførelsesforpligtelsen alene af de nationale foranstaltninger, der er truffet for at omsætte direktivet til national ret, og den får virkning fra det tidspunkt, der er fastsat ved de nævnte foranstaltninger.

21 — Becker-dommen, præmis 18 (min fremhævelse). I denne retning kan der også henvises til dom af 5.4.1979, sag 148/78, Ratti, Sml. s. 1629, præmis 44, og generaladvokat Jacobs' forslag til afgørelse i sag C-156/91, Hansa Fleisch Ernst Mundt, dom af 10.11.1992, Sml. I, s. 5567, punkt 22. Jf. også i den juridiske litteratur S. Prechal, *Directives in European Community Law*, 1995, s. 24.

I Inter-Environnement Wallonie-dommen har Domstolen endvidere udtalt:

»Da denne frist [for at omsætte direktivet til national ret] er fastsat under hensyn til, at medlemsstaterne skal have den nødvendige tid til at vedtage gennemførelsesforanstaltninger, kan medlemsstaterne ikke kritiseres for, at de ikke har gennemført direktivet i national ret, før fristen er udløbet.

...

Herved *er medlemsstaterne... ganske vist ikke forpligtet til at vedtage sådanne foranstaltninger før gennemførelsesfristens udløb...*« [22].

34. Min fortolkning af traktatens artikel 189, stk. 3, synes ligeledes at være bekræftet i Domstolens praksis vedrørende EF-direktivers direkte virkning [23].

Som bekendt bygger Domstolens anerkendelse af direktivers direkte virkning især på den adfærd, der er udvist af medlemsstater, der ikke har overholdt deres forpligtelser. Domstolen har således fastslået, at »den medlemsstat, som ikke rettidigt har foretaget de i direktivet pålagte gennemførelsesforanstaltninger, ikke over for private [kan] henholde sig til, at den ikke har opfyldt direktivets forpligtelser« [24]. Domstolen vil hermed »hindre, at medlemsstaten kan forbedre sin retsstilling ved ikke at efterkomme fællesskabsretten« [25]. Domstolen har således udtalt: »Det ville ... være uantageligt, at den medlemsstat, som Fællesskabets lovgivende myndighed pålægger at vedtage visse bestemmelser, der dels skal regulere forholdet mellem den — eller dens myndigheder — og private borgere, dels skal give disse adgang til at påberåbe sig visse rettigheder, kunne gøre gældende, at den ikke har opfyldt sine forpligtelser, hvorved den således kunne berøve privatpersoner denne adgang« [26].

Ifølge Domstolens faste praksis kan »borgerne ved de nationale domstole først ... påberåbe sig et direktiv *efter udløbet af fristen for at gennemføre dette direktiv i national ret*« [27]. Denne praksis har samme implikationer som resultatet i Inter-Environnement Wallonie-dommen, dvs. at så længe gennemførelsesfristen for et direktiv ikke er udløbet, kan en medlemsstat, der endnu ikke har gennemført direktivet i sin

22 — Præmis 43 og 45 (mine fremhævelser).

23 — Med hensyn til nærmere oplysninger om direktivers direkte virkning henviser jeg til mit forslag til afgørelse i Linster-sagen (sag C-287/98, Sml. I, s. 6917, på s. 6920), som blev fremsat den 11.1.2000.

24 — Ratti-dommen, præmis 22.

25 — Dom af 26.2.1986, sag 152/84, Marshall, Sml. s. 723, præmis 49.

26 — Dom af 14.7.1994, sag C-91/92, Faccini Dori, Sml. I, s. 3325, præmis 23.

27 — Dom af 3.3.1994, sag C-316/93, Vaneetveld, Sml. I, s. 763, præmis 16 (min fremhævelse).

interne retsorden, ikke anses for at have »undladt at efterkomme« direktivet [28].

35. I den foreliggende sag ønsker den nationale ret oplyst, om man ved vurderingen af, om den omtvistede bekendtgørelse udgør en teknisk forskrift, der er undergivet den meddelelsespligt, som er fastsat i artikel 83/189, skal anvende direktivets bestemmelser, som ændret ved direktiv 94/10.

I denne forbindelse skal det påpeges, at hvis den omtvistede bekendtgørelse skal kvalificeres som en »teknisk forskrift« i direktiv 94/10's forstand, er dette en følge af direktivets *materielle* bestemmelser. En eventuel forpligtelse til at meddele Kommissionen den omtvistede bekendtgørelse i medfør af direktiv 94/10 vil med andre ord udelukkende være en følge af, hvad jeg har kaldt »forpligtelsen til at gennemføre« direktiv 94/10.

Men på tidspunktet for udstedelsen af den omtvistede bekendtgørelse, den 9. december 1994, pålagde direktiv 94/10 ikke medlemsstaterne nogen »gennemførelsesforpligtelse«, da fristen for gennemførelsen af direktivet endnu ikke var udløbet. I henhold til traktatens artikel 189, stk. 3, indtrådte denne forpligtelse først ved udløbet af den nævnte gennemførelsesfrist, dvs. den 1. juli 1995. Før udløbet af denne frist var de eneste forpligtelser, der påhvilede medlemsstaterne, knyttet til, hvad jeg har kaldt »forpligtelsen til at omsætte direktiv 94/10 til national ret«.

36. Under disse omstændigheder kan det ikke lægges de nederlandske myndigheder til last, at de ikke har gennemgået og i givet fald meddelt Kommissionen den omtvistede bekendtgørelse i henhold til bestemmelserne i direktiv 94/10.

37. Jeg foreslår derfor Domstolen at besvare det første præjudicielle spørgsmål med, at vurderingen af, om nationale bestemmelser, som er udstedt den 9. december 1994, udgør en teknisk forskrift, der er undergivet den meddelelsespligt, som er fastsat i direktiv 83/189, skal ske alene ved anvendelse af bestemmelserne i dette direktiv og ikke bestemmelserne i direktivet, som ændret ved direktiv 94/10.

38. Mit forslag ville naturligvis være et andet, hvis det skulle vise sig, at Kongeriget Nederlandene havde truffet de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 94/10 *før* udstedelsen af den omtvistede bekendtgørelse. I så fald skulle spørgsmålet om, hvorvidt den omtvistede bekendtgørelse skal anses for en »teknisk forskrift«, og spørgsmålet om den eventuelle forpligtelse til at meddele Kommissionen bekendt-

28 — Denne fortolkning er yderligere blevet bekræftet i Domstolens praksis vedrørende EF-traktatens artikel 169 (nu artikel 226 EF). Som generaladvokat Jacobs med rette har fremhævet i sit forslag til afgørelse i Inter-Environnement Wallonie-sagen, »[har Domstolen] endvidere i en række sager anlagt i henhold til traktatens artikel 169 om manglende gennemførelse af direktiver — og hvori den har fastslået, at medlemsstaterne ikke havde opfyldt de forpligtelser, der ifølge fællesskabsretten påhvilede dem — altid defineret tilsidesættelsen som en manglende vedtagelse af de nødvendige gennemførelsesforanstaltninger *inden for den fastsatte frist*« (punkt 16).

gørelsen vurderes alene på baggrund af de nederlandske foranstaltninger med henblik på at omsætte direktivet til national ret, ligesom vurderingen skulle ske med udgangspunkt i den dato, der er fastsat i de nævnte foranstaltninger.

Men da der ikke foreligger oplysninger om en sådan »fremskyndet« gennemførelse af direktiv 94/10 i nederlandsk ret, vil jeg behandle spørgsmålet om, hvorvidt den omtvistede bekendtgørelse udgør en teknisk forskrift, på baggrund af direktiv 83/189.

Andet spørgsmål

39. Under hensyn til mit forslag til besvarelse af det første spørgsmål er det ufornødent at besvare det andet spørgsmål fra Raad van State.

Tredje spørgsmål

40. Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj til færdsel på offentlig vej udgør en teknisk specifikation i direktiv 83/189's forstand, og om den nationale bestemmelse om, hvorledes datoen fastlægges, er en teknisk forskrift i direktivets forstand.

Endvidere fremgår det af forelæggelsesken-delsens præmisser[29], at Raad van State tillige ønsker oplyst, om den medlemsstat, der har udstedt en sådan bestemmelse, skal anmelde denne til Kommissionen i henhold til artikel 8 i direktiv 83/189, eller om medlemsstaten er fritaget fra denne forpligtelse i henhold til artikel 10 i samme direktiv.

Kvalifikationen som »teknisk forskrift«

41. I mit forslag til afgørelse i sagen Albers m.fl., hvori der blev afsagt dom den 11. maj 1999[30], anførte jeg, at artikel 1, nr. 1 og 5, i direktiv 83/189 er affattet på en måde, som er tilstrækkelig klar, præcis og generel til, at bestemmelserne kan finde anvendelse på de forskellige situationer, som opstår i forbindelse med præjudicielle forelæggelser. Jeg anførte ligeledes samtlige de forhold, der skal tages i betragtning ved anvendelsen af den i bestemmelsen opstillede definition af en »teknisk forskrift«.

29 — Jf. s. 10 og 16 i den danske oversættelse.

30 — Forenede sager C-425/97, C-426/97 og C-427/97, Sml. I, s. 2947, præmis 15-19.

42. Af de nævnte bestemmelser i direktiv 83/189 og af Domstolens praksis på dette område [31], fremgår følgende:

— *For så vidt angår indholdet af den nationale bestemmelse*: Der skal være tale om en række udtrykkelige anvisninger vedrørende et produkts karakteristika.

— *For så vidt angår udstederen af den nationale bestemmelse*: Udstederen må ikke være en lokal myndighed, men skal være en anden national myndighed.

— *Hvad angår den nationale bestemmelses retsvirkninger*: Bestemmelsen skal være faktisk eller retligt bindende og have selvstændige retsvirkninger [32].

— *Hvad angår sanktionen ved manglende overholdelse af den nationale bestemmelse*: Bestemmelsen skal håndhæves på en sådan måde, at overtrædelse kan føre til et forbud mod markedsføring eller anvendelse af produktet på den pågældende medlemsstats område eller en væsentlig del heraf. Med andre ord kan kun en national bestemmelse, der »direkte eller indirekte, aktuelt eller potentielt, kan hindre samhandelen med varer inden for Fællesskabet« [33], kvalificeres som en teknisk forskrift i direktiv 83/189's forstand.

43. I modsætning til, hvad der er givet udtryk for i de fleste af indlæggene i den foreliggende sag [34], er jeg af den opfattelse, at den omtvistede bekendtgørelse faktisk opfylder de nævnte betingelser.

44. *For det første* er motorkøretøjer produkter, der fremstilles af automobilindustrien, dvs. at de »fremstilles industrielt« i den forstand, hvori udtrykket er benyttet i artikel 1, nr. 7, i direktiv 83/189.

45. *For det andet* er datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj til færdsel på offentlig vej i overensstemmelse med artikel 1, nr. 1, i direktiv 83/189 en udtrykkelig oplysning, som findes i et administrativt dokument (registreringsattesten), og

31 — Bl.a. CIA Security International-dommen og Bic Benelux-dommen.

32 — Jf. CIA Security International-dommen, præmis 29 og 30.

33 — Bic Benelux-dommen, præmis 19.

34 — Jf. den østrigske regerings indlæg (s. 6 og 7 i den franske oversættelse), den belgiske regerings indlæg (s. 2), den franske regerings indlæg (punkt 6.1-6.3), den nederlandske regerings indlæg (punkt 87-93) og Kommissionens indlæg (punkt 66-71).

som fastlægger karakteristika for produktet (motorkøretøjet). Datoen er en særskilt og genkendelig oplysning, der gør det muligt at identificere motorkøretøjet og individualisere det i forhold til alle andre motorkøretøjer.

Datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj til færdsel på offentlig vej er således bestemmende for den dato, hvor de kompetente myndigheder officielt godkender den brug, det pågældende produkt er beregnet til, samt varigheden af det tidsrum, hvor motorkøretøjet eventuelt er genstand for denne brug. Desuden er denne dato afgørende for, hvornår visse krav vedrørende »produktets anvendelse«, f.eks. forpligtelsen til at lade motorkøretøjet underkaste et periodisk syn, skal opfyldes. I henhold til direktiv 96/96/EF [35] skal denne forpligtelse principielt opfyldes fire år efter motorkøretøjets »første ibrugtagning« [36].

Endvidere viser bestemmelserne i den omtvistede bekendtgørelse, at datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj til færdsel på offentlig vej direkte afspejler visse tekniske oplysninger vedrørende motorkøretøjets *alder*. Ifølge bekendtgørelsen afhænger datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj nemlig af en række tekniske forhold, herunder:

a) om motorkøretøjet fremviser »tydelige spor af brug«

b) om motorkøretøjet er nyt eller brugt

c) om kilometerstanden er under eller over 2 500 km

d) om motorkøretøjet tidligere har været registreret i Nederlandene eller i udlandet samt varigheden af denne eventuelle registrering [37].

46. *For det tredje* er den omtvistede bekendtgørelse udstedt af den nederlandske trafikminister og minister for offentlige arbejder [38]. Bekendtgørelsen er således udstedt af en anden national myndighed end en lokal myndighed.

35 — Rådets direktiv af 20.12.1996 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om teknisk kontrol med motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil (EFT 1997 L 46, s. 1).

36 — Denne frist kan afkortes til ét år afhængig af køretøjskategori, jf. bilag I til direktiv 96/96.

37 — I denne forbindelse skal det bemærkes, at datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj til færdsel på offentlig vej er anført i del I af de nederlandske registreringsattester, som indeholder »detaljerede tekniske oplysninger« om motorkøretøjet (jf. punkt 43 og 44 i den nederlandske regerings indlæg).

38 — Jf. s. 3 i den danske oversættelse af forelæggelseskendelsen.

47. *For det fjerde* er der næppe tvivl om, at den omtvistede bekendtgørelse indeholder bestemmelser, som skal overholdes, hvis motorkøretøjerne skal markedsføres eller anvendes på nederlandsk område. En fysisk eller juridisk person, der nægter at følge den registreringsprocedure, der er grundlag for DW's fastlæggelse af datoen for den første godkendelse af motorkøretøjet til færdsel på offentlig vej, kan således ikke lovligt markedsføre eller anvende motorkøretøjet på nederlandsk område. Den omtvistede bekendtgørelse er således en foranstaltning, der direkte eller indirekte, aktuelt eller potentielt kan hindre samhandelen med varer inden for Fællesskabet [39].

ser i medlemsstaterne. De nationale bestemmelser vedrørende registrering af motorkøretøjer har således som hovedformål at gøre det muligt for de kompetente myndigheder at identificere personer, der har overtrådt færdselsloven, og pålægge de nødvendige sanktioner. Sådanne bestemmelser kan derfor ikke være omfattet af direktiv 83/189.

Dette argument kan ikke tiltrædes.

48. Det fremgår af det ovenfor anførte, at den omtvistede bekendtgørelse må kvalificeres som en »teknisk forskrift« i henhold til artikel 1, nr. 5, i direktiv 83/189.

Domstolen har i Lemmens-dommen fastslået, at »[der intet fremgår af] direktivet [83/189] om, at tekniske forskrifter, som er omfattet af artikel 1, er undtaget fra meddelelsespligten, såfremt de har tilknytning til det strafferetlige område, og at direktivets anvendelsesområde er begrænset til produkter, der er beregnet til en anvendelse, som ikke henhører under statsmagtens beføjelser. I denne forbindelse bemærkes det,... at [direktiv 83/189] finder anvendelse på tekniske forskrifter uafhængigt af de grunde, som har begrundet deres vedtagelse« [40].

49. I nogle af de skriftlige indlæg er det gjort gældende, at registrering af motorkøretøjer hører under statsmagtens beføjel-

50. Tilbage står således at undersøge, om de nederlandske myndigheder i henhold til

39 — Det fremgår endvidere af forelæggelseskendelsen (s. 15 og 16 i den danske oversættelse), at den omtvistede bekendtgørelse også på andre måder kan påvirke de frie varebevægelser. Det synes nemlig at fremgå, at automobilproducenterne i visse medlemsstater pålægger de forhandlere, der indgår i deres officielle distributionsnet, at lade de motorkøretøjer, der skal videresælges til parallelimportører, registrere, så snart de har forladt fabrikken. I modsætning til de officielle forhandlere kan parallelimportørerne således hos de pågældende forhandlere kun købe motorkøretøjer, der allerede er registreret i eksportlandet. Men ifølge den omtvistede bekendtgørelse er det en udtrykkelig betingelse for udstedelse af en »blanko«-registreringsattest, dvs. en attest, som ikke indeholder oplysninger om en tidligere registrering, at motorkøretøjet ikke har været registreret tidligere uden for Nederlandene *i mere end to dage*. Raad van State udleder heraf, at den omtvistede bekendtgørelse bevirker, at det bliver vanskeligere at parallelimportere motorkøretøjer end at importere dem officielt (jf. ordlyden af det fjerde præjudicielle spørgsmål).

40 — Dom af 16.6.1998, sag C-226/97, Sml. I, s. 3711, præmis 20.

artikel 8 i direktiv 83/189 var forpligtet til at meddele Kommissionen den omtvistede bekendtgørelse, eller om de var fritaget fra denne forpligtelse i henhold til artikel 10 i samme direktiv.

Meddelelsespligten

51. Indledningsvis finder jeg det på sin plads at tage stilling til, om Snellers rent faktisk kan påberåbe sig CIA Security International-dommen for den forelæggende ret.

52. Som bekendt afgrænsede Domstolen i Lemmens-dommen rækkevidden af den direkte virkning af artikel 8 i direktiv 83/189.

Lemmens-sagen vedrørte nationale regler for, hvilke kendetegn de alkometre, der anvendes af politiet i forbindelse med spirituspr øver, skal have. Domstolen var blevet anmodet om at tage stilling til, hvilke konsekvenser en manglende meddelelse af sådanne regler skulle have for straffesager mod førere af automobiler, der var tiltalt for kørsel i spirituspåvirket tilstand på grundlag af en spiritusprøve udført ved brug af de nævnte alkometre.

Domstolen fastslog, at »en manglende meddelelse af tekniske forskrifter, som udgør en proceduremangel ved deres vedtagelse, gør disse uanvendelige, for så vidt de hindrer brugen eller forhandlingen af et produkt, der ikke er i overensstemmelse med disse forskrifter, *men den medfører derimod ikke, at alle anvendelser af et produkt, som er i overensstemmelse med de ikke-meddelte forskrifter, bliver ulovlige*« [41].

Domstolen udtalte, at nationale regler, som anvendes over for de tiltalte i hovedsagen — dvs. de regler, der forbyder kørsel i spirituspåvirket tilstand, og de regler, der forpligter køretøjets fører til at blæse i et alkometer — afviger fra de regler, som på grund af manglende meddelelse ikke kan gøres gældende over for borgerne. Domstolen bemærkede således, at »de offentlige myndigheders anvendelse af et produkt som i den foreliggende sag... imidlertid ikke [er] egnet til at udgøre nogen hindring for samhandelen, som kunne have været undgået, hvis meddelelsesproceduren havde været fulgt« [42].

53. Det fremgår af Lemmens-dommen, at virkningerne af CIA Security International-dommen er begrænset til de personer, der

41 — Samme dom, præmis 35 (min fremhævelse).
42 — Samme dom, præmis 36.

kan dokumentere en *direkte interesse i*, at de nationale tekniske forskrifter, der ikke er meddelt Kommissionen, er blevet kontrolleret på grundlag af direktiv 83/189.

54. I den foreliggende sag finder jeg, at Snellers har dokumenteret en sådan interesse. Snellers har parallelimporteret et motorkøretøj til Nederlandene og anmeldt det til registrering i Nederlandene. Snellers finder endvidere, at de regler, der finder anvendelse som led i registreringsproceduren, medfører et fald i videresalgsprisen for motorkøretøjet og dermed udgør en hindring for de frie varebevægelser. Snellers har således en direkte og åbenbar interesse i, at de tekniske forskrifter i den omtvistede bekendtgørelse kontrolleres på grundlag af direktiv 83/189.

55. Jeg mener heller ikke, at den omtvistede bekendtgørelse er omfattet af anvendelsesområdet for den fritagelse fra meddelelsespligten, der er fastsat i artikel 10 i direktiv 83/189.

56. Mig bekendt findes der ingen fællesskabsretlig bestemmelse, som direkte eller indirekte afgør, hvorledes datoen for den første godkendelse af motorkøretøjer til færdsel på offentlig vej skal fastlægges.

57. I retsmødet har den nederlandske regering imidlertid henvist til bestemmelserne i direktiv 1999/37/EF om registreringsdokumenter for motorkøretøjer [43].

Dette direktiv har til formål at harmonisere registreringsattesternes form og indhold for at lette forståelsen og dermed bidrage til den frie bevægelighed ved kørsel med et køretøj i andre medlemsstater end den, det er registreret i [44]. I bilag I og II til direktivet [45] er det bestemt, at registreringsattesterne bl.a. skal indeholde oplysning om »datoen for køretøjets første registrering«.

Med udgangspunkt i de nævnte bilag har den nederlandske regering hævdet, at direktiv 1999/37 medførte, at medlemsstaterne mistede friheden til at bestemme, hvorledes datoen for den første godkendelse af motorkøretøjer på deres område skulle fastlægges. Derimod finder den franske regering, at direktiv 1999/37 blot forpligter til at anføre datoen for den første registrering af motorkøretøjet i registreringsattesten, men ikke har til formål at fastlægge, *hvorledes*

43 — Rådets direktiv af 29.4.1999 (EFT L 138, s. 57).

44 — Jf. tredje betragtning til direktiv 1999/37.

45 — Jf. afsnit V, litra B, i bilag I og II.

medlemsstaterne skal fastlægge denne dato i deres respektive lovgivninger.

58. Jeg finder imidlertid ikke, at Domstolen skal tage stilling til dette spørgsmål for at afgøre, om de nederlandske myndigheder var fritaget fra meddelelsespligten som omhandlet i direktiv 83/189 eller ej.

Jeg skal i den forbindelse blot nævne, at Rådet vedtog direktiv 1999/37 den *29. april 1999*, dvs. temmelig lang tid efter den omtvistede bekendtgørelse (udstedt den 9. december 1994). På tidspunktet for udstedelsen af bekendtgørelsen fandtes der således ikke nogen forpligtelse i henhold til direktiv 1999/37, som den nederlandske regering skulle have opfyldt.

59. Jeg finder derfor, at de nederlandske myndigheder var forpligtet til at meddele Kommissionen den omtvistede bekendtgørelse i henhold til artikel 8 i direktiv 83/189.

60. Jeg foreslår derfor Domstolen at besvare det tredje præjudicielle spørgsmål med, at datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj til færdsel på offentlig vej er en teknisk specifikation i henhold til artikel 1, nr. 1, i direktiv 83/189, og at den nationale bestemmelse om, hvorledes datoen skal fastlægges, udgør en teknisk forskrift i henhold til artikel 1, nr. 5, i samme direktiv. Jeg foreslår ligeledes Domstolen at fastslå, at en medlemsstat, der vedtager en national bestemmelse som den ovenfor anførte, i henhold til artikel 8 i direktiv 83/189 er forpligtet til at give Kommissionen meddelelse herom.

De øvrige spørgsmål

61. Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at de øvrige spørgsmål fra Raad van State kun er forelagt Domstolen for det tilfælde, at andet og tredje præjudicielle spørgsmål besvares benægtende[46]. Da jeg foreslår Domstolen at besvare andet og tredje spørgsmål bekræftende, er det ufornødent at tage stilling til, om traktatens artikel 30 og 36 er til hinder for nationale bestemmelser som dem, der er tale om i hovedsagen.

46 — Raad van State har således i forelæggelseskendelsen udtrykkeligt anført følgende: »Såfremt [den omtvistede bekendtgørelse] skulle have været anmeldt, kan den, da dette ikke er sket, i betragtning af Domstolens dom i sag C-194/94 (Securitel) ikke finde anvendelse. Såfremt det følger af svaret på spørgsmål 2 eller 3, at [den omtvistede bekendtgørelse] ikke behøvede at blive anmeldt, må det undersøges, om den indeholder en i henhold til EF-traktatens artikel 30 forbudt handelshindring« (s. 14 i den danske oversættelse).

Forslag til afgørelse

62. Sammenfattende foreslår jeg Domstolen at besvare de præjudicielle spørgsmål som følger:

»1) Med forbehold af de gennemførelsesforanstaltninger, der er truffet af den pågældende medlemsstat, skal vurderingen af, om nationale bestemmelser, som er udstedt den 9. december 1994, udgør en teknisk forskrift, der er undergivet den meddelelsespligt, som er fastsat i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter, ske ved anvendelse af direktivet, som ændret ved Rådets direktiv 88/182/EØF af 22. marts 1988, men ikke den version af direktivet, der fremgår af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/10/EF af 23. marts 1994.

2) Datoen for den første godkendelse af et motorkøretøj til færdsel på offentlig vej er en teknisk specifikation i henhold til artikel 1, nr. 1, i direktiv 83/189, som ændret ved direktiv 88/182, og den nationale bestemmelse om, hvorledes datoen skal fastlægges, udgør en teknisk forskrift i henhold til artikel 1, nr. 5, i samme direktiv.

En medlemsstat, der udsteder en national bestemmelse som den ovenfor anførte, er i henhold til artikel 8 i direktiv 83/189, som ændret ved direktiv 88/182, forpligtet til at give Kommissionen meddelelse herom.«